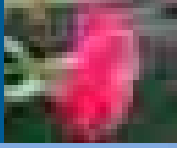

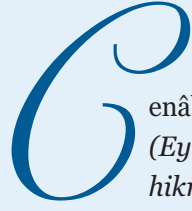

Hulûsi Kalb'den
Mehmet AKKUŞ*

.. ULU BİR ÖĞÜT

Cenâb-ı Hak, Nahl Sûresi 125. ayette, “*(Ey Rasûlüm), sen Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğütle çağır ...*” denilmektedir. Lokman aleyhisselâmın oğluna öğüt verdiği ise şöyle ifade edilmektedir: “*Lokman oğluna öğüt vererek,: Yavrucuğum! Allah’a ortak koşma. Doğrusu şirk büyük zulümdür, demişti.*” (31/Lokman Sûresi, 13. ayet).

Peygamberlerin yolundan giden âlimler de va’z u nasîhati hiçbir zaman elden bırakmamışlardır. Bu hususta manzum ve mensûr nice eserler kaleme aldıklarını bir önceki yazımızda da (*Somuncu Baba Dergisi*, Sayı 105, s.10-13) ifade ederek Osman Hulûsî Efendi’nin nasihatlarından bir nebze olsun bahsetmiştik. Bu sayımızda ise yine Es-Seyyid Osman Hulûsî Efendi’nin öğütlerini ihtivâ eden iki nazmını ele alacağız:

Kendi ifâdesiyle “*En büyük öğüt! ...*” olarak belirtilen bu manzumelerde öncelikle Allah’ın has, hâlis bir kulu olabilmek için, insanların kınamalarına aldırmadan, dünyanın her türlü varlıklarına aşır tutkuyu bir tarafa bırakıp, samimiyetle ve ihlâsla O’na yönelmeyi öğütlemektedir. Allah’a yönelmek, O’nun rızâsına ermek ise öncelikle gönlümüzden mâ-sivâyı çıkarmakla, gönül aynamızı manevî kir ve paslardan pâk eylemekle mümkün olacaktır. Böyle olursa ancak Cenâb-ı Hakk’ın cemâli tecellî edecektir.

Cemâle ermek kolay değildir. Bunun için de Hulûsî Efendi bizlere, gerçek mü’min olabilmek için bülbülün güle âşık olduğu gibi, Hâlık-ı zü’l-Cemâl’e sîdk ile bağlanmayı tavsiye etmektedir. Yâr-ı hakîkî ancak böyle olur. Boşu boşuna kavga edip, dünyevî menfaatler uğruna birbirimizle da’vâlı olmanın ne dünyamıza ne de âhiretimize faydası olacaktır. Yapılacak iş, dünyalık dostlara karşı uyanık olmak, hevâ ve hevesimizin istek ve arzularına karşı durmak, Hakk’ın yolundan bir ân bile olsa ayrılmamaktır. Sevdiklerimizi sırf Allah için sevmenin, yolunda mal ü canı fedâ etmenin, dâima hayır ve hasenâtta bulunmanın dünya ve âhiret saâdetimize vesîle ol-

duğunu bir ân bile hatırdan çıkarmamak bizim için en kârlı yoldur.

İşte Hulûsî Efendi, birçok eserinde olduğu gibi, aşağıya aldığımız iki manzumesinde de bu hakikatleri terennüm etmektedir. O halde bize de bu kutlu öğütlerden kendimize hisse çıkarıp, hayatımızı ona göre tanzim etmek düşmektedir.

Cenâb-ı Hak bizi, Rasûlünün ve sevdiği kullarının yolunda dâim eylesin.

I. Manzumenin Metni:

Hakk’a yönel azm eyle
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel
Bir nefes şu bezm eyle
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Sevdiğini hep unut
Yârin öğüdünü tut
Budur ulu bir öğüt
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Ârı dilerlerse ver
Varı dilerlerse ver
Cânı dilerlerse ver
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Gam koma âyînene
Dost aç a yüz dîdene
Taşlar urup sînene
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

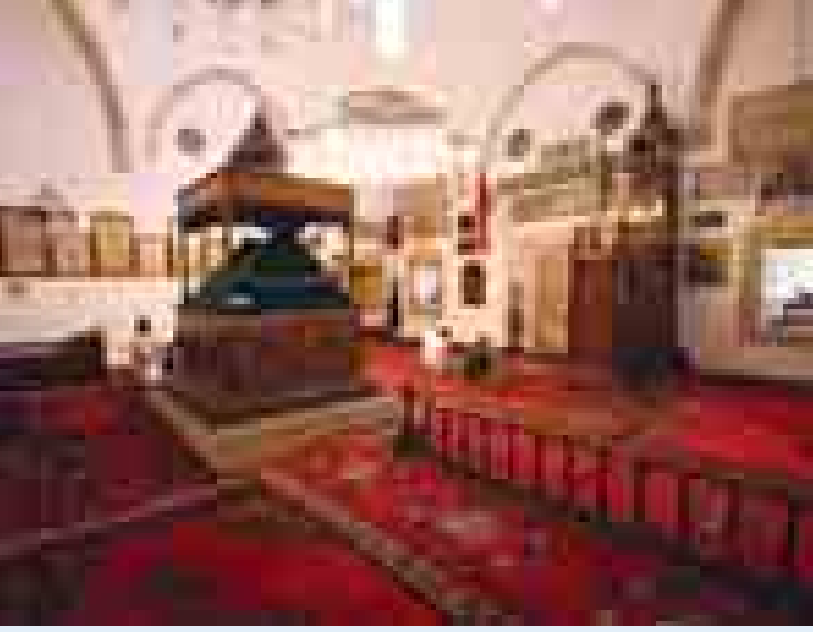
Tuttuğun ol dâmeni
Sıdk ile tut bil anı
Sen de ara bul anı
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Hulûsîyâ dost yüzün
Görmeye ayân gözün
Tâ ki yitirip özün
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

I. Manzumenin Ma'nâsı:

Bir nefes bile olsa, gerçekten samimi bir şekilde her türlü gayreti sarf ederek Cenâb-ı Allah'a yönel de O'nun has hâlis kulu ol. O halde sen, gel de gerçek dost ol, gerçek dost.

Böyle bir kul olmaya karar verdiğin zaman Allah'tan başka ilgilerini kes. Sadece o gerçek dostun öğüdüne kulak ver. O'nun öğütleri en yüce, en ulu öğütlerdir. O halde sen, gel de gerçek dost ol, gerçek dost.

O yüce Allah'ın kendisinin hakîkî dostu olmak istersen kınayanların kınamasına aldırış etmeden varlıklarını o yolda harca. Hatta gerekirse O'nun yolunda canını bile vererek gerçek dost ol, gerçek dost.

Gönül aynasında hiç bir zaman dünyanın gamını, kederini koyma. Senin gözünde hep Allah'ın nûru parlansın dursun. Bunun için bağrını başını döv de gerçek dost ol, gerçek dost.

Allah yoluna girmiş ve bu yolda gidenlerin eteğine yapışmışsan samimiyetle bu yolda devamlı ol. Böyle sağlam yollara gir de gerçek dost ol, gerçek dost.

Ey Hulûsî! Dostun yüzünü apaçık görebilmek

için kendinden geçmelisin. Eğer böyle yaparsan gerçek dost olursun, gerçek dost.

II. Manzumenin Metni:

Bülbül isen güllere
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel
Âşık isen dil-bere
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Yok yere da'vâyı ko
El ile kavgâyı ko
Gayrı temennâyı ko
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Bakma sivâ dostuna
Uyma hevâ dostuna
Canla Hudâ dostuna
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

Ömrünü sattın hiçe
Geçti günün haylice
Durmayıp gündüz gece
Yâr ola gel gel yâr ola gel gel

II. Manzumenin Ma'nâsı:

Ey dost! Eğer bülbülü kendine örnek alıyorsan, sen de onun gibi gerçek dost ol gerçek dost. Şayet bir güzele âşıkısan o zaman da gerçek dost ol gerçek dost.

Ey dost! Boş yere iddiada bulunma. Elâlem ile kavga edip durma. Allah'tan ve O'nun rızâsından başka arzuların peşinde dolaşma. Gerçek dost ol gerçek dost.

Ey dost! Allah'tan başkalarını yegâne dost bilenlere hayranlıkla bakıp durma. Kendi arzu ve isteklerin peşinden gidenlere de uyma. Canla başla Allah'ı dost bilenlerle dost ol.

Ey dost! Hayatından nice yıllar geldi geçti. Ömrünü boş yere harcadın. Geri kalan vakitlerinde gece gündüz durmadan çalış da Cenâb-ı Hakk'ın gerçek dostu ol, gerçek dostu.

* Prof., Dr.